

ΠΕΡΙΑΝΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΔΙΕΤΙΑΣ 1962-1963

‘Υπό κ. Ε.Δ. ΠΛΑΤΑΚΗ

Τὸ Κλιμάκιον συνεστήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 35]12-1-1962 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἐταιρίας. Διὰ τῆς ίδιας ἀποφάσεως ἀνετέθη ἡ προεδρία αὐτοῦ εἰς τὸν Γυμνασιάρχην—Φυσικὸν καὶ μέλος τῆς Ε.Σ.Ε. κ. Ἐλευθέριον Πλαστάκην μὲ προσωρινὴν ἔδραν τὸ Ρέθυμνον. Τὰ ἀνωτέρω κατέστησεν εἰς τοῦτον γνωστὰ ἡ Ε.Σ.Ε. διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 954]12-2-1962 ἐγγράφου τῆς.

Τὸ Κλιμάκιον ἥρχισεν ἀμέσως τὰς ἐργασίας του καὶ ἔφερεν εἰς πέρας μέχρι τῆς 31-12-1963 τὰ κάτωθι:

Α) ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ

1) Τὸ Κλιμάκιον διὰ τοῦ 2]16-2-1962 ἐγγράφου του πρὸς 17 Ἐφημερίδας τῆς Κρήτης ἀνήγγειλε τὴν ἔδρυσίν του.

2) Τὸ Κλιμάκιον διὰ τοῦ 4]20-2-1962 ἐγγράφου του πρὸς 18 Ἐφημερίδας τῆς Κρήτης ἐκάλεσε τοὺς βουλομένους νὰ ὅρισθῶσιν ὡς Ἐκπρόσωποι,

3) ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμός Χανίων ἀνήγγειλε τὴν ἔδρυσιν του Κλιμακίου τὴν 19-2-1962 (ῷρ. 18,45) καὶ λεπτομερέστερον τὴν 22-2-1962 (ῷραν 18,45).

Β) ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ

Κατόπιν αἰτήσεώς των ὡρίσθησαν οἱ κάτωθι:

1) Νικ. Χαλιβελάκης (Σφακίων 43 Χανιά) διὰ Περιφ. Κεραμιῶν Κυδωνίας,

2) Νικ. Μαρκάκης (Σκοτεινὸς Πεδιάδος) διὰ τὴν Περ. Σκοτεινοῦ Πεδιάδοος

3) Μιχ. Κυριακάκης (Καθηγ. Φυσικῶν) διὰ τὴν Περ. Χάρακα Μονοφατσίου,

4) Μιχ. Γεωργουλάκης (Μύρθιος Ρεθύμνης, Διδ]λος) διὰ τὴν Περιφ. Ασωμάτου—Λευκογείων—Μαριοῦ—Μύρθιου—Σελλίων.

5) Γεώργ. Ἀντωνοβαρδάκης ('Αζωγυρές Σελίνου) διὰ τὴν Περιφ. Ἀνατολικοῦ Σελίνου,

6) Νικ. Κωτάκης (Προϊστάμενος Δ.Ε.Η. 'Ιεραπέτρας) διὰ τὴν Περ. Ιεραπέτρας,

7) Ἐμμ. Ἀποστολάκης (Χατζῆ Μιχάλη Γιάνναρη 19 Χανιά) διὰ τὴν Περιφ. Συρικαρίου Κισάμου,

8) Ἰω. Μαράκης (Διδ]λος Ἀδριανοῦ) διὰ τὴν Περ. Ἀδριανοῦ Μιραμπέλλου,

9) Νικ. Λυδάκης-Αίγυπτιος ('Αρχάναι, ἔμπορος) διὰ τὴν Περ. Ἀρχανῶν.

Γ) ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ

Κατόπιν αἰτήσεώς των ὡρίσθησαν οἱ:

1) Μιχ. Κυριακάκης, Καθηγητὴς Φυσικῶν, Χάρακας Μονοφατσίου,

2) Νικ. Πετράκης, Καθηγητὴς Φυσικῶν, Γυμν. Θηλέων Ἡρακλείου,

3) Ἰω. Κωστάκης, Καθηγητὴς Φυσικῶν, Πόμπια Καινουργίου,

4) Ἐλευθ. Μαστρογιωργάκης Καθηγητὴς Φυσικῶν Βιάννος,

5) Ἰω. Χουρδάκης, Καθηγητὴς Φυσικῶν, Νεάπολις Μιραμπέλλου,

6) Ἀνέστης Μακριδάκης, Δ]ντῆς Γραφείου Ε.Ο.Τ. Χανίων.

Δ) ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΛΩΝ ΕΙΣ Ε.Σ.Ε.

Ἐγένετο πρότασις εἰς τὴν Ε.Σ.Ε. διὰ τούς:

1) Μιχ. Κυριακάκην, Καθηγητὴν Φυσικῶν, Χάρακας Μονοφατσίου,

- 2) Νικ. Πετράκην, Καθηγητὴν Φυσικῶν, Γυμν. Θηλέων Ἡρακλείου,
- 3) Ἰω. Κωστάκην, Καθηγητὴν Φυσικῶν, Πόμπια Καινουργίου,
- 4) Ἐλευθ. Μαστρογιωργάκην, Καθηγητὴν Φυσικῶν, Βιάννος,
- 5) Ἰω. Χουρδάκην, Καθηγητὴν Φυσικῶν, Νεάπολις,
- 6) Κων. Ζεξάκην, Καθηγητὴν Φυσικῶν, Ρέθυμνον,
- 7) Μαρίαν Ψυχουντάκη, Καθηγήτρια Φυσικῶν Ρέθυμνον,
- 8) Ἀνέστην Μακριδάκην, Δῆμτὴν Γραφείου Ε.Ο.Τ. Χανιά.
- 9) Νικ. Μαρκάκην Σκοτεινὸν Πεδιάδος,
- 10) Μιχ. Χατζηδάκην, Διδ]λον, Μελιδόνι 'Αποκορώνου,
- 11) Κων. Φραγκάκην, Διδ]λον, 'Αγία Γαλήνη Ρεθύμνης.

Ε) ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΠΗΛΑΙΩΝ

1) Διὰ τοῦ 6]27-2-1962 ἐγγράφου του τὸ Κλιμάκιον ἐζήτησεν ἀπὸ τὰς Νομαρχίας τῆς Κρήτης τὴν ἔκδοσιν Διαταγῶν προστασίας τῶν σπηλαίων. Περιῆλθον εἰς γνῶσιν τοῦ Κλιμακίου αἱ Διαταγαὶ 15529]6-3-62 τῆς Νομαρχίας Χανίων καὶ 6150]13-3-62 τῆς Νομαρχίας Ρεθύμνης,

2) Διὰ τοῦ 11]7-3-62 ἐγγράφου του τὸ Κλιμάκιον ἐζήτησεν ἀπὸ τὰς Ἀρχὰς τῆς Κρήτης τὴν ἔκδοσιν Διαταγῶν προστασίας τῶν σπηλαίων. Ἐξεδόθησαν σχετικαὶ Διαταγαὶ ὑπὸ τῆς Γεν. Ἐπιθ]σεως Στοιχ. Ἐκπ]σεως (559]13-3-62), Γεν. Ἐπιθ]σεως Μ.Ε. ΙΖ' Περιφερείας (754]27-3-62), Εἰσαγγελίας Ἐφετῶν Κρήτης (3213]21-4-62) καὶ Διοικήσεως Ἀγροφυλακῆς Ρεθύμνης (778]16-4-62).

3) Διὰ τοῦ 25]31-3-62 ἐγγράφου του τὸ Κλιμάκιον ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Γεν. Ἐπιθ]σιν Φυσικῶν Β' Περιφερείας τὴν ἔκδοσιν Διαταγῆς πρὸς τοὺς Φυσικοὺς τῆς Περιφερείας διὰ τὴν προστασίαν τῶν σπηλαίων καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κλιμακίου. Ἐξεδόθη ἡ 14]17-5-62 ἐμπεριστατωμένη Διαταγὴ.

4) Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Κλιμακίου διὰ τῆς ἀπὸ 16-2-62 φιλικῆς ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Ἀντεισαγγελέα Ἐφετῶν Κρήτης κ. Γιαννακόπουλον ἐζήτησε τὴν ἐκπόνησιν σχεδίου Ν.Δ. προστασίας τῶν σπηλαίων.

ΣΤ) ΑΖΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΣΠΗΛΑΙΩΝ

Τὸ Κλιμάκιον δί' ἐγγράφων του πρὸς τὰς Νομαρχίας τῆς Κρήτης, ἥτοι Λασιθίου (115]10-6-63), Ἡρακλείου (116]10-6-63), Ρεθύμνης (117]10-6-63) καὶ Χανίων (118]10-6-63) ὑπέδειξε, κατ' ἀρχήν, τὰ σπήλαια, ἀτινα πρέπει νὰ ἀξιοποιηθοῦν.

2) Τὸ Κλιμάκιον διὰ τοῦ 88]13-10-62 ἐγγράφου του πρὸς τὰς Νομαρχίας τῆς Κρήτης ἐδήλωσεν, ὅτι τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Κοινοτήτων διὰ τὴν σύνταξιν μελετῶν ἀξιοποιήσεως σπηλαίων τῆς περιοχῆς τῶν.

3) Τὸ Κλιμάκιον διὰ τοῦ 142]4-12-63 ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ὅπουργεῖον Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθέντος καὶ εἰς Ὅπουργ. Συντονισμοῦ, Πολιτ. Γραφείον κ. Σοφ. Βενιζέλου, Νομαρχίας Κρήτης, Ὅπηρεσ. Περιφ. Ἀναπτύξεως Κρήτης, Ἐταιρίαν Μελετῶν Fr. E. Basil καὶ E. S. E., ὑπέβαλεν ὑπόμνημα περὶ τῶν σπηλαίων τῆς Κρήτης, ἀτινα πρέπει νὰ ἀξιοποιηθοῦν. Τὸ Ὅπ. Προεδρίας τῆς Κυβ]σεως διὰ τοῦ 5853]13-12-1963 ἐγγράφου του διεβίβασε τὸ ἀνωτέρω ὑπόμνημα εἰς τὸν Ε.Ο.Τ. ἵνα ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος.

4) Τὸ Κλιμάκιον ἤλθεν εἰς ἐπαφὴν δι' ἀλληλογραφίας μὲ πολλὰς Κοινότητας ἐπὶ θεμάτων ἀξιοποιήσεως σπηλαίων, παρασχὸν ζητηθείσας ὁδηγίας.

Ζ) ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΠΗΛΑΙΩΝ

1) Τὸ Κλιμάκιον μέχρι τῆς 31-12-63 κατέγραψε 1450 καρστικὰς μορ-

·φάς τῆς Κρήτης (κατὰ 95 ο)ο σπήλαια) βάσει συγκεκριμένων στοιχείων (κατόπιν ἀλληλογραφίας μὲ 820 Δημοτικά Σχολεῖα, 170 Κοινότητας, Ἀρχὰς καὶ ἴδιωτας, ἀποστεῖλαν 5.000 ἔντυπα Δελτία πρὸς συμπλήρωσιν), κατανεμούμενας κατ' Ἐπαρχίας ὡς κάτωθι: Σελίνου 72, Κισάμου 114, Κυδωνίας 133, Σφακίων 45, Ἀποκορώνου 98 (ἥτοι ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ 462). Ἀγίου Βασιλείου 76, Ρεθύμνης 117, Ἀμαρίου 75, Μυλοποτάμου 78 (ἥτοι ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ 346). Πυργιωτίσσης 18, Καινουργίου 35, Μαλεβυζίου 44, Μονοφασίου 74, Τεμένους 48, Πεδιάδος 78, Βιάννου 29 (ἥτοι ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 326). Λασιθίου 28, Μιραμπέλλου 57 Ἱεραπέτρας 62, Σητείας 169 (ἥτοι ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ 316), Τούτων κατήρτισε τοὺς σχετικοὺς Φακέλλους καὶ τὴν Βιβλιογραφίαν (κατὰ σπήλαιον).

2) Ἐδημοσίευσεν εἰς Ἐφημερίδας τῆς Κρήτης κατάλογον σπηλαίων κατὰ Νομούς (ἀντίτυπα ἐστάλησαν εἰς τὴν Ε.Σ.Ε.).

Η) ΜΕΛΕΤΗ ΣΠΗΛΑΙΩΝ

1) Τὸ Κλιμάκιον διὰ τοῦ Προέδρου του, βοηθουμένου ὑπὸ ἡσκημένων Μαθητῶν του, ἐμελέτησε καὶ ἐδημοσίευσε τὰ κάτωθι σπήλαια:

α) Σπήλαια Ἀμαρίου (Κραναίου Ἐρμοῦ, Φουρναρέ, Μαργιελέ, Μυγιόσπηλιος, Ἀγίων Δέκα, Φουρνάκι). Ἀντίτυπον ἐστάλη εἰς Ε.Σ.Ε.

β) Ἀτζιγγανόσπηλιος Μιραμπέλλου, (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 7–8 τοῦ 1962).

γ) Μαρήδων Μιραμπέλλου, (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 7–8 τοῦ 1962).

δ) Λυγερῆς Ρεθύμνης (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 7–8 τοῦ 1962).

ε) Ἀγίας Παρασκευῆς εἰς Σκοτεινὸ Πεδιάδος (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 7–8 τοῦ 1962)

στ) Νεραγδότρυπα Ρεθύμνης. Ἀντίτυπον ἐστάλη εἰς Ε.Σ.Ε.

ζ) Καλαμάτο Ἀποκορώνου, (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 2, 1963)

η) Κρυονερίδα Ἀποκορώνου, (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 2, 1963)

θ) Ἀγίου Ιωάννου Ἀποκορώνου (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 2, 1963)

ι) Λεντάκα Ἀποκορώνου (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 2, 1963)

ια) Σπηλιάρα Ἀποκορώνου (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 2, 1963)

ιβ) Δαιδάλου Ἀγίας Γαλήνης (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 1963)

ιγ) Σπηλιὸ Ἀγίας Γαλήνης (Δελτίον Ε.Σ.Ε. 1963)

2) Ἐμελέτησε τὰ σπήλαια:

α) Μεγάλο Κατωφύγι Σητείας,

β) Μικρὸ Κατωφύγι Σητείας,

γ) Περιστερᾶς Καρυδίου Σητείας,

δ) Πελεκητὰ Κάτω Ζάκρου Σητείας.

Ταῦτα πρόκειται νὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὴν «ΚΡΗΤΙΚΗΝ ΠΙΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΝ» τοῦ 1964.

3) Ἐμελέτησε καὶ ἐδημοσίευσε τὸ σπήλαιον ΦΑΝΤΑΖΟΣΠΗΛΙΑΡΑ Μυλοποτάμου (ἀντίτυπον ἐστάλη εἰς τὴν Ε.Σ.Ε.),

4) Συνέταξε μακροσκελῆ μελέτην «ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ, ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ», ἥτις πρόκειται νὰ δημοσιευθῇ εἰς Εἰκονογραφημένην Ἐπιθεώρησιν «Ἡ ὡς» (τεῦχος διὰ τὴν Κρήτην τοῦ 1964),

5) Συνέταξε μελέτην «ΚΡΗΤΗ Η ΝΗΣΟΣ ΤΩΝ ΣΠΗΛΑΙΩΝ», ἥτις πρόκειται νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν «ΕΛΛΑΔΑ» (πιθανῶς εἰς τεῦχος Φεμρουαρίου 1964),

6) "Ἔχει σχεδὸν ἐτοίμην πρὸς δημοσίευσιν μακροσκελῆ μελέτην διὰ τὸ ΙΔΑΙΟΝ ΑΝΤΡΟΝ.

7) Ἐδημοσίευσεν εἰς πολλὰς Ἐφημερίδας τῆς Κρήτης (ἀντίτυπα ἐστάλησαν εἰς τὴν Ε.Σ.Ε.) ἄρθρον μὲ τίτλον: «Ἡ προστασία τῶν σπηλαίων

είναι έθνική άνάγκη και ό σεβασμός πρὸς αὐτὰ δεῖγμα πολιτισμοῦ», ὅπερ εἶχεν εύρυτάτην ἀπήχησιν.

Θ) ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Τὸ Κλιμάκιον συνειργάσθη στενῶς μὲ τὸν Γὰλλον Καθηγητὴν κ. PAUL FAURE, ἀνταλλάξαν πληροφορίας, γνώμας καὶ ἀπόψεις. Αἱ ἔρευναι τοῦ Καθηγητοῦ τούτου διὰ τὰ σπήλαια τῆς Κρήτης εἰναι μεγίστης σημασίας, πρέπει δὲ ἡ Ε.Σ.Ε. νὰ τὸν τιμήσῃ καταλλήλως.

Συνειργάσθη ἐπίσης μὲ τὸν Γεωλογίας καὶ Ἐρευνῶν ‘Υπεδάφους. Ἐπίσης μὲ μεμονωμένους Ἐπιστήμονας, Ἐλληνας καὶ Ζένους.

I) ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΠΗΛΑΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Τὸ Κλιμάκιον κατήρτισε ἐκτενεστάτην Βιβλιογραφίαν (περιλαμβάνει μέχρι τοῦδε περὶ τὰς 500 μελέτας, ἄρθρα κλπ.), ἥτις συνεχῶς συμπληροῦται

Κατήρτισεν ἐπίσης Βιβλιογραφίαν ἰδιαιτέρων δι' ἔκαστον ἐκ τῶν καταγραφέντων 1450 σπηλαίων.

CORRIGENDA

C. MOTAS. — Souvenirs de 1-er Colloque International de Spéléologie de Grèce.

Page	68	ligne	2	lire	Ce	au	lieu	de	Lc
—	—	—	9	—	catalyseur	—	—	—	canalisateur
—	—	—	13	—	qui	—	—	—	gui
—	—	—	17	—	coins	—	—	—	coinc
—	69	—	12	—	cachent	—	—	—	cahent
—	—	—	24	—	la	—	—	—	le
—	—	—	32	—	ne	—	—	—	ue
—	—	—	38	—	ponr	—	—	—	qour
—	—	—	41	—	Nous	—	—	—	Nou
—	70	—	11	—	intimes	—	—	—	internes
—	—	—	14	—	Parnasse	—	—	—	Parnasses

C. MOTAS. — Η ENNOIA TOY FΡΕΑΤΙΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΟΣ Η ΦΡΕΑΤΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΑΙ ΤΗΣ ΤΟ ANTIKEIMENON ΤΗΣ

Page	106	ligne	25	lire	Belgrand	au	lieu	de	Delgrand
—	—	—	30	—	Acqua	—	—	—	Aqua
—	—	—	31	—	Acqua soterranea	—	—	—	Aqua soterranes
—	—	—	33	—	Deboutteville	—	—	—	Deboutvilis
—	107	—	23	—	Hyporheische	—	—	—	Hyporheishe
—	—	—	23	—	Hyporheische	—	—	—	Hyporheishe
—	—	—	24	—	«Hyporheal	—	—	—	«Hyperheal»
—	—	—	30	—	«Hyporheal	—	—	—	«Hyperheal»
—	—	—	31	—	Schwoerbel	—	—	—	Schwerbel
—	—	—	33	—	(hyporheal)	—	—	—	(Hyperheal)
—	108	—	25	—	Jaworowski	—	—	—	Jawaroski
—	—	—	49	—	Viets	—	—	—	Vizts
—	109	—	1	—	(Gledhill)	—	—	—	(Glethill)
—	—	—	10	—	Neizwestnova	—	—	—	Neizvestonova
—	—	—	23	—	Nicholls	—	—	—	Nicholis